

Богдан В. О., аспірант Інституту інформаційних технологій
і засобів навчання НАПН України

ОПТИМІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ДОШКІЛЬНИМ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ ЗАСОБАМИ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Невід'ємною і важливою складовою сучасного розвитку суспільства є інформатизація освіти. Цей процес супроводжується істотними змінами в педагогічній теорії, практиці, освітньому менеджменті. Комп'ютерні технології інтегруються в різні сфери діяльності установ, сприяють оптимізації і підвищенню ефективності внутрішніх процесів. Тому рівень комп'ютеризації й інформатизації разом із компетентним кадровим забезпеченням є вирішальним показником дієздатності сучасного навчального закладу, в т.ч. й дошкільного.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у системі дошкільної освіти можна розглядати одночасно під різними кутами: як засіб інтенсифікації навчально-виховного процесу дошкільного навчального закладу (ДНЗ), як один з шляхів підвищення рівня ІК-компетентності педагогів, а також як засіб удосконалення управління. На сьогоднішній день проблема управління діяльністю ДНЗ стоїть досить гостро, що пояснюється розгалуженістю системи дошкільної освіти, відсутністю чітких параметрів організації освітнього процесу в різних типах ДНЗ, відсутністю єдиного підходу до визначення критеріїв та механізмів оцінювання якості роботи у ДНЗ, орієнтацією на застарілі принципи управління персоналом, навчально-виховним процесом та ін. Повне або часткове вирішення зазначених й інших проблем можливе за умови впровадження сучасних технологій у процес управління дошкільним навчальним закладом.

Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в ДНЗ передбачає їх використання в адміністративній, фінансово-господарській, педагогічній та методичній діяльності й охоплює всіх учасників освітнього процесу: керівний склад, педагогічних працівників, батьків (або осіб, які їх замінюють), вихованців. Використання ІКТ дає змогу ефективно управляти ресурсами, контингентом, освітнім процесом; забезпечити комунікацію, створення електронних баз даних, архівів, сайту установи тощо.

Для успішного проектування єдиного інформаційного середовища ДНЗ необхідно забезпечити виконання низки умов, зокрема:

- забезпечити необхідними засобами всі блоки інформаційного простору;
- розвинути мотивацію кожного з виконавців до використання ІКТ в професійній діяльності;
- забезпечити формування та підвищення рівня ІК-компетентності співробітників;
- розподілити за кожним виконавцем відповідальність за підтримку елементів інформаційного середовища;

- спроектувати локальну мережу в закладі;
- забезпечити вільний надійний доступ до мережі Інтернет тощо.

Усвідомлюючи очевидні переваги використання ІКТ, навчальні заклади змушені постійно збільшувати фінансові витрати на придбання, оновлення й обслуговування цих засобів, що досить часто несумісно з можливостями ДНЗ. Частково зарадити проблемі може впровадження хмарних технологій, що за певних умов дозволяють економити кошти, спрямовуючи їх лише на оплату хмарних послуг, а в разі використання безкоштовних сервісів – на освітній, управлінський чи інші процеси [1].

Основне завдання хмарних технологій полягає у наданні віддаленого доступу до використання засобів обробки й зберігання даних. Наразі ці технології стають доступнішими для освітян, що обумовлено низкою факторів: пропускна спроможність мережного обладнання постійно підвищується; розвивається апаратна віртуалізація, що сприяє збільшенню продуктивності; спостерігається зниження енергоспоживання апаратного забезпечення та ін. [2]

Наразі в зарубіжних країнах вже напрацьовано досвід використання хмарних технологій в управлінні дошкільною освітою. Наприклад, в Росії система «Барс. Освіта – електронний дитячий садок» автоматизує управління ДНЗ і є важливим інструментом обліку і комплектування, що дозволяє досягти прозорості рішень і надання послуг, забезпечити відкритий доступ до інформації щодо стану черговості, позиції заяв у черзі та ін. Сервіси, що пропонуються в цій системі, сприяють оптимізації:

- діяльності начальника відділу дошкільної освіти регіонального міністерства освіти (доступ до єдиного реєстру дітей, які відвідують дитячі садки; перегляд статистики заявок на зарахування до дитсадків; наявність вільних місць; аналіз наповнюваності ДНЗ регіону; планування подальшої роботи та ін.);
- діяльності завідувача ДНЗ (прийом заяв в електронному вигляді, формування садових груп, доступ до даних щодо кількості зарахованих і відрахованих дітей і т.д.);
- зворотного зв'язку з батьками (можливість подавати заяву та всі необхідні документи дистанційно, відслідковувати розміщення заяви в черзі, вносити плату за послуги ДНЗ через портал державних послуг тощо) [3].

В Україні впровадження хмарних технологій в дошкільну освіту знаходиться на початковому етапі розвитку. Так, у рамках пілотного проекту в дошкільних навчальних закладах Оболонського району міста Києва за допомогою хмарних технологій реалізовано систему електронної реєстрації та управління ДНЗ. У співпраці з компанією Майкрософт Україна та Фонду «Відродження» було створено приватну хмару – безпечну ІТ-інфраструктуру. Портал «Електронна система запису до ДНЗ», створений з метою отримання

зручного інформаційного ресурсу, наразі консолідує дані щодо місцезнаходження та специфіки освітніх послуг всіх ДНЗ міста Києва, дає можливість батькам дистанційно реєструвати своїх дітей до дитячого садка шляхом використання хмарних технологій (портал www.dnz.kiev.ua) [2].

Таким чином, розвиток сучасних ІКТ дозволяє керівникам навчальних закладів, у т.ч. й дошкільних, підвищити ефективність управлінської діяльності, одночасно оптимізуючи витрати. Упровадження хмарних технологій у вітчизняну дошкільну освіту ще знаходиться в стадії становлення. Подальшого вивчення потребує проблема формування інформаційної компетентності й готовності суб'єктів діяльності ДНЗ до використання інноваційних технологій у професійній діяльності.

Список використаних джерел

1. Гриценко В. Г. Формування навчального середовища з використанням соціальних хмарних сервісів [Електронний ресурс] / В.Г. Гриценко // Хмарні технології в освіті : матеріали Всеукраїнського науково-методичного Інтернет-семінару (21 груд. 2012 р.). – Кривий Ріг : Видавничий відділ КМІ, 2012. – С. 29-30. – Режим доступу: <http://core.kmi.open.ac.uk/download/pdf/11084480.pdf#page=29>
2. Литвинова С. Г. Хмарні технології в управлінні дошкільними навчальними закладами [Електронний ресурс] / Литвинова С. Г. – Режим доступу: http://www.ruobolon.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=979:2013-06-12-18-44-53&catid=69:obolon-365&Itemid=91
3. Облачные технологии управления [Електронный ресурс]. – Режим доступа: <http://bars-open.ru/solution/obrazovanie/>